

ТРИ МЕНТИ. РИК XXXIV. Ч. 60. Джерси Сіві, Н. Дж., понеділок, 15. марта, 1926.

VOJ. XXXIV. No. 60. Jersey City, N. J., Monday, March 15, 1926. THREE CENTS

АКЦІЯ „СУХИХ“ РОЗБУДЖУЄ ПРОТИАКЦІЮ „МОКРИХ“

ВАШИНГТОН, 12. марта. — Протисалунова Ліга має завтра авеню в президента Куайда, на якій, як кажуть її провідники, Ліга буде старатися дістати від президента якусь зяву за прогібіцію та проти руху за обмеженням закона Волстеда.

Са яка прихильники прогібіції вже викликала протиакцію противників прогібіції в палаті посідів, де вони присипують свої заходи за резолюцією про сідство над прогібіцією.

ІМЕНОВАННЕ КОМІСІ ДО СІДЛСТВА НАД МИТОВОЮ КОМІСІЮ

ВАШИНГТОН, 12. марта. — Згідно з ухваленою вчора резолюцією президент палати сенату Дос іменував комісію до розслідування діяльності митової комісії. Від поступових републиканців іменовано сенатора Ла Фолета.

ЗМІНА В ІМІГРАЦІЙНІЙ УРЯДІ.

НЮ ЙОРК, 12. марта. — Генрі Керен, комішенер іміграції на Елмс Айленд, вінс до президента Куайда реанізацію сі свого уряду з сінем 31. марта. Керен подав за причину сіогу уступлення те, що він став адвокатом міста Ню Йорку, але за справдішну причину вважають загально те, що департамент праці критикував сіогу поведенне справи графінї Кеткарт.

МІСТ МЕЖИ НЮ ЙОРКОМ А НЮ ДЖЕРЗІ.

НЮ ЙОРК, 12. марта. — Спільна комісія стейтїс Ню Йорку та Ню Джерзі ухвалила сіні остаточній план моста, який має бути виставлений з ньюйорської ділячки Мангетена до Форт Лі, в Ню Джерзі.

Міст має коштувати 50 мільонів доларів та мавби бути отворений для руху а 1933. році.

МІСЬКИЙ УРЯД ЗНОВА ОСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ПОШЕСТЮ ЗАПАЛЕНЬ.

НЮ ЙОРК, 12. марта. — Міський уряд здоровя видав нову остерогу до населення перед поширним запаленням легень. Уряд каже, що число запалень легонь зростає а дня на день. Стан здоровя не дає сіе основ до позивів, але сіе такі мешканці повинні краще остерігатися всякої простуди в сіей час.

ЧИ ПОЛІЦІЯ МАЄ ПРАВО АРЕШТУВАТИ ПІЯНИХ? НЮ ЙОРК, 12. марта. — Міський судья Корган видав тут в одній справі ореченне, що поліція не має права арештувати гостий, які пють в ресторавції, за невідповідне поведенне („дисордерлі кондакт“). Судья при сіій нагоді критикував острими словами закон Волстеда, кажучи, що сіей закон зробиє злочини зі зовсім невинного вчинку.

СМЕРТЬ 30 ОСІБ НА КОРАБЛІ.

БУЕНОС АЙРЕС, Аргентина, 12. марта. — На Італійських кораблі Бельведере, котрий приїхав нині сюди з Тріесту, напований Італійськими імігрантами, відбула пошесть кору й запалення легких, які разом забрали підчас подорожжі 30 жертва. Корабель, на котрому сіе тепер е 200 чолів, закарвантовано в порті.

ПАЧКАРІ ЛЮДИЯ ПЕРЕД СУДОМ.

НЮ ЙОРК, 12. марта. — На домагання ньюйорської федеральної прокураторї арештовано тут 33-літнього Джозефа Мауу та 28-літнього Фелікса Адаліро, які мали належати до спілки, що пачкувала до Злучених Держав Імігрантів, перебраних за морямі. Арештованне наступило на донесенне одної Італійської Імігрантської від котрої обжаловані хотіли вимантити 300 доларів за перепачкування її членів.

КРОВАВЕ ВИДІЛЮВАННЕ ЦЕРКВИ ВІД ДЕРЖАВИ.

ТЕПІК, стейт Найаргі, Мексико, 12. марта. — Коли федеральні урядники приїшли замикати місцеву римсько-католицьку церкву, яка спротивилася приказови про відлученне церкви від держави, церковна громада напала на урядників та вбила трох з них на місці.

НАЙШЛИ ЗОЛОТО НА АЛАСЦІ.

НОВМ, Аласка, 12. марта. — Сиді Айшіна чути, що в місцевості Блод, що лежить зяків 60 миль звідсиля, відкрито богаті поклади золота. Січас туті кидається велика маса народа, щобши використовувати ці поклади. Собаки, вживані до тягнення санок, січас пільно значно в ціні.

УКРАЇНЕЦЬ РЕДАКТОРОМ АМЕРИКАНСЬКОЇ ГАЗЕТИ. Незадовго почала у місті Сан Суєсі Сітї в стейті Флориді виходити тиждєва газета „Сан Суєсі Сон“. Газета називається офіційною газетою сіоного міста. Як редактор підписаний Гр. Володимир Гела, син Гр. Андрия Гела, учителя й дяка при греко-католицькій церкві в Джерзі Сіті. Гр. Володимир Гела покинув школу журналістики при колегії в Оберліні, в стейті Огайо, та зараз по Й укінченню виває до Флориди, де й має нагоду замикатися журналісткою в кількох газетах.

ЗАГАДОННА КРАДІЖ ДІТТИНИ.

НЮ ЙОРК, 11. марта. — Ню Йорська поліція старється розв'язати загадочну крадіж діттини.

Пані Кастельо, вхоходячи до склепу Крегге в Брукліні, лишила свою 9-тижнєву дочку Маргарету в візочку перед склепом. Коли вона зробишши покупки вийшла зі склепу, за діттиною й сіід пропав. Мати в розпуці повідомила поліцію. П'ять годин описала один полісмен найшов візок і діттину, покинені зяків два блоки від місця, де їх мати лишила.

Поліція цікавиться подією тим більше, що сіе вже не перший випадок того рода. Лишень пару тижнів тому назад поліція мала до діла з сііюком подібним случаем.

ПРИЗНАВСЯ ДО ДИКОГО ЗЛОЧИНУ.

ТРОЙ, Огайо, 12. марта. — Які три тижні тому назад найдено в купальні в ділі Джейкоба Несбита, порубане тіло його жінки Френзис. Як пізніорозвідки за злочин арештовано січас іх муж, але проти нього не було майже ніяких доказів. Одинюким доказом моглобути бути самоприняенне, але його поліція не вдалося мимо всяких зусиль добути.

Полісменам на допомогу прибув вчора психіатр (знаток душевних станів божевільних людей) Др. Джордж Рів. Він приказав поліції закнутити всякі страшення пізніорозвідки, а на місце страху вжити ладності. Під її впливом арештований справді скоро признавсе до вбивства власної жінки. Після його слів, жінка злавна любила над ним старшувати. Се було причиною вічних сварок у родині. Несбит ірочно запрещує, бушімто жінка мала йому дати основу до ревнції. Дня 18. лютого ввечерю вони сварилися так, що пішли спати, не помирившись. На другий ранок поклали сварку янвово. Підчас неї його схопила така лють, що він стратив пам'ять та вдарив її вазонком до чівті і вбив. Трупа він описав вложив до ванни й напустив туди води.

НОВА ПОРОДА ЯЩІРОК.

НЮ ЙОРК, 12. марта. — Братя Меткафлі, які дої займалися торгівлею вовни, вибрали нині на виправу по ящїрки до голляндських Східних Індїй. Зачули вони, що там мають бути ящїрки, які доходять деколи до довжини 21 стїп, їдять сире м'ясо й бороняться хвостом. Вони хотїлибї дістати чом пару таких „примїрників“ для ньюйорської менеджїї.

МІСЦЕ ТИШИНИ НА МОРІ.

Дослідні учених ствердили, що при полудневній кінці острова Венувер е місце, через яке не переходить ніякий голюс. Те місце називають цвинтар Тихого океану. Пробї доказали, що на тім місці не чути голюсу ніякого сигналу. Не дивю, що там від найдавнїйших часів постїїло розбивання кораблї підчас бурї.

СТЕЧЕР УТРАТИВ ТИТУЛ ЧЕМПІОНА.

БОСТОН, Месечуаєт, 11. марта. — Джов Стечер, світової чемпіон у тяжїим борбїнствї пісяа американського стилю, стратив лїній сїй титул в користь Джора Маллєнцїна, з Ютіни, Ню Йорку. Коли Маллєнцїн увїшов на сцену, Стечер зїїшов зі сцени й не вернувся до 10 мїнут, які роземний судья („реферї“) йому визначив до повороту.

ПЕРУАНСЬКА КУЛЬТУРА З ПЕРЕД 3,000 ЛІТ.

Відомий мандрївник по Тибетї, що тепер вибирається досліджувати південну Америку, відкрив до спілки з директором археологїчного музею в Перу, Юліен Телью, останнї трох сторїнних перуанських монет. Найшлї вонї іх на піовортї Паракса, у 25 мїлях на південь від Піско і 150 мїлях від півд.-сїд від Ліми, столицї Перу. Два першї міста походять з 1,000 літ перед Хр., а третє з доби Імперїи. Мури та гробїнї ціх міст е і зоологїчного порфїру. Перше місто, Церро Колорадо, лежало від поволокї пісяу, гробїю на дванадцї до тринадцї стїп. Під нею найдено довгі ряди гробїв, що лежали на землі, мов пїлячки. У кожнїм гробї дослідники найшли від п'яти до п'ятнадцїти мїлїт у сїдчїй позїції, обертї об стїну. Найдено також ярнї зразки тканин. Гончарські роботи були дуже первісні. В другїм місті, Телью Кавеня Ларга, головним будівельним матеріалом був порфїр. У містї було знайменше 10,000 мешканців. Черепї іх були незвичайно довгі. Е докази, що трепанація черепів була вже тоді відома. Цікаве, що одночасно прихадять звїстки про розкопки підчас експедиції в Мезопотамїї, де викопали людський кісткз до зоби 3,000 літ перед Хр. і глиняні посуди, що походять з сієї самої доби.

АРХИВ КОЛОМБА.

Минулого місяця відкрити еспанський уряд від одного на шведська Коломба, князя Верагуа архив по відкрївнику Америки. Се е найважїйшї документи з доби великого відкрїття. Вони складаються з 97 листів першорядної історичної ваги. Першїй документ е з 20. марта 1488 р. — лист португальського короля, який дав Коломбовї поручення сіїти побуту в Еспанїї, щобши він там мїг одержати потрібну піддержку для своєї мандрїї. Далї їдуть до розурчення щодо приготувань. Пісяа відкрїття Америки, коли Коломб вернувся, щобши пригостити нову подорож, — прихадять нові королівські інструкції, а пісяа другої подорожї справоздання Коломба до короля. Вся дїятура листів дав повний малюнок зростаючих відкриттів Коломба і їнтри, які зголом опутали його та згромили йому останнї роки життя. Це одна з найважїйших зіброк такої величавої подїї, як відкрїття нового світа.

ПРОТИ УКРАЇНСЬКИХ УЧИТЕЛІВ.

Конвенція шкїдарних тростїсїв в Манїтобї, (Канада), яка відбулася минушого тижня в Вінніпегу в Роялї Александрга готелї, ухвалила між иншим резолюцію, запропоновану тростїсами з Шод Лейн, з зазивом до департаменту просвіти, щобши він докладав більших старань, аби в околицях, де е великий процент чужинського населення, були учителї англїйського походження. Та сама резолюція висловлює бажання такої зміни шкїльного закона, щобши департамент просвіти мав право групувати школи під наглядом „супервайзорї“.

ВИСЕЛОННЯ ПОМІЩИКІВ З ІХ „ДАВНИХ“ МАСТКІВ НА УКРАЇНІ.

В нїколайівській окрузї залишилося багато бувших великих землевласнїків по своїх мастках, але сіе маєтків, що сїла ж домагаєтся іх виселення поза межї округи. В окружюю осередку е окрема комісія для виселювання давних помїщиків, яка розглянула дотепер 152 справи в розглянутий тїлькї 36 давних помїщиків. Цїна низка колишнїх помїщиків, що походила переважно з сїлян-хліборобів замищається на сімїсах на пропозицію самих сїлян. Вїчі, що остаят у своїх гнїздах, сіе переважно такі, що крім своєю сїльського походження, мають за собою сіе і те, що пер революційне ставлення до сїлян дуже гарно, та займаєтся само господарством.

УЛЬВОВІ ПІЯМАНО ЧОЛОВІКА, ЩО УБИВ 53 ЛЮДЕЙ.

Злучена Преса одержала депешу зі Львова з повідомленням, що там арештовано акосго Ручека, та що він признавсе, що убив п'ятдесят троє людей. Як шо не правда, то Ручек (в депешах Створаришени Пресї його називають Рушакком, а також Рушукком) е найбільшїм убийником-маньком у світі. Його жертьвами були переважно жінки і діти, яких він, як кажуць, різав живцем. Тїх страшенних злочинів докочував у лісі, куди зявляював свої майбутнї жертьви. Сказано, що убив також одного ксьондза, названком Маевскї.

ВЗЬВ РОЗВІД НА 143 РОЦІ ЖИТТЯ.

З Москви доносять, що правнучку, правнуку, внукї і діти Миколи Чайковського, 143-літнього кошикаря з села Лата, стараються примирити своєю старому пращурзз а його 82-літнього жіночку Марїєю. Старий чолюс розсердився на сина, пішов до місцевого совїту і дістав розвід. Але стара не хотїла вступитися з хати, а лїди сповїстїла своєю численну родню про сїй клопїт і молодше покоління робить заходи, щоб лідусе сіе протївля вїд себе бабусї, з якою жив гарно і щасливо шїстдесят один рік.

НІМЕЧЧИНА ВІДКИДАЄ КОМПРОМІСИ

— ЛІГА І ЛОКАРНЕНСЬКА УМОВА В НЕБЕЗПЕЦІ

ЖЕНЕВА, 12. марта. — Німецька делегата відповіла британському міністрови законників справ Чемберлейну, що відкидає всякі пропозиції для Польщі і коли Англії і Франції не уступлять, то вона покидає Лігу Народів і їде до дому.

Сю зяву вважають тут загрозюю і для Ліги Народів і для локарненської умови і заповідають, що до нещаднї терпелївної сесїї Ліги Народів упадуть кабїнети в Англії і Франції, а навіть може і в Німеччинї.

Та Чемберлейн і Брїан і досї не покидають надїї на компромїс. Вони просять німецьку делегату, щобши бодай згодились, аби Польщі дати тимчасове місце в Радї Ліги Народів і одночасно вибрати комісію для виготовлення плану перестрої Радї Ліги Народів.

Та поки шо Німї і сіе відкидають.

ФРАНЦІЯ ПОКИДАЄ ПОЛЬЩУ?

ПАРИЖ, 12. марта. — В кругах Ліги Народів говорять, що Брїан вже не побавиться за місцем в Радї Ліги Народів для Польщі, але для Еспанїї і Бразилї.

УСЬОМУ ВИНЕН ЧЕМБЕРЛЕЙН.

ЛОНДОН, 12. марта. — Тутешня преса каже, що усьому безоголово в Лізі Народів винен Чемберлейн, котрий дістав відзначення за Локарно, а тепер його закупе в моглу.

Газети пригадують його самовільні обїянки Польщі за сіе, щоб держала велику армію проти советської Росїї, аби сіе не могло оружуватися проти Англії в Азїї. Тепер, кажуць, він мусить поїбїтатися з своїм грїхом і в Азїї самий повин покутувати.

ЕСПАЊІЯ ОБУРЮЄТЬСЯ.

СТОКГОЛМ, столиця Швеції, 12. марта. — Еспанське правителство прислало ноту до шведського правителства, в якїї протестує проти заяви Швеції, що буде голосувати проти допущення Еспанїї до Радї Ліги Народів. Еспанїя вважає сіе ворожим кроком.

— На сіе Швеція відповіла, що вона засадничо проти побїльшення Радї, без огляду на те, котра держава туди кандидує, і тому дїветься, що Еспанїя сіе вважає ворожим виступом проти неї.

КОРОЛЬ З ЖІНОЧКО ПОСВАРИВСЯ.

БУКАРЕШТ, столиця Румунїї, 12. марта. — Румунський король Фердинанд посварився з жіночку Марїєю їзза сіна Кароля. З того часу вони зіє робю не говорять і їдуть окремо.

Король хоче зіє синою поладитися і спровадити його знову сюди та усунути братів Братїянів, котрі захопили їду владу держави у свої руки. Однак королева тримає з братами Братїянами і хоче, щобши вони удержали при владї за всяку ціну, та не годїться на поворот Кароля до Румунїї.

Через те вони не можуть погодитися і так сторонять від себе, що навіть в урядових парадах разом не появляються.

„ЧЕКУ“ МУССОЛІНІ.

ПАРИЖ, 10. марта. — Італійський генерал Чезаре Россі, котрий втік сюди з Італїї, пригтовлює ряд статтїй по тероризм від кермоу Муссоліні в Італїї.

Він представляє, як Муссоліні zorganizував свою „Чеку“ і упривав терор та пригтовив серіє „Чеку“ і виконав замордованне соціалїстичного посла Маттеоттї.

РОССИ ПРО МУССОЛІНІ. ПАРИЖ, 12. марта. — Генерал Чезаре Россі, довголітній приятель та однодумець Муссоліні, котрий втік сюди з Італїї, зачав у пресї вивиятити злочинне правліенне Муссоліні.

Він каже, що владу Муссоліні пригтовила і виконала убиттє соціалїстичного посла Маттеоттї для терору. Хотїй його втягнуто до злочини, його зроблено жертьвою і впаковано до тюрми, де просїдів 18 місяців. Коли його „помиловано“, агенти Муссоліні хотїли його підкупити грїшми, щоб мочився про злочини фашистські (Чекї). Однак він грошї відїхнув. Тодї стали за ним слїдити і його переслїдувати, а навіть його роднї забрали його держати дома.

Полїції скрізь за ним стежила, але він втік остаточно з Італїї моторовою доюкою.

АВСТРИЙСЬКОМУ МОНАРХІСТІ РІММ, 11. марта. — З Відня повідомляють, що австрїйські монархїсти предложили престолу Австрїї наєстаршому синови Зітти, Оттові, під умовок, що він зречеться кандидатури на престолу Угорщини.

Отто тепер має 13 літ.

ЛІЧЕННЕ ГОЛОДОМ. ЛОНДОН, 11. марта. — Паці Фїшер скінчила сьогодні 42-леє голюдуку для виліччєня організму з фізичних налуг, а зокрема усунення надмірної ваги тіла. Вєсь час голюдуку вона приїмала тільки овочевий сок. Тепер вона каже, що сіюком здоров'я сіянца та чується як молода.

Користайтеся в нагоди. Користайтеся в нагоди.

ТЕЛЕР БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ ПРИЙМАЄСЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

ВСТУПАЙТЕ СЕЙЧАС ВСТУПАЙТЕ СЕЙЧАС

"СВОБОДА" (LIBERTY)
 FOUNDING
 Ukrainian newspaper published daily except Sunday and holidays
 at 88 Grand Street, Jersey City, N. J.
 Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
 Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914, under the Act of March 3, 1879.
 Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРИОДИКАТА:	
Three cents a copy.		Половина копій три місяці.	
One Year	\$ 7.00	На рік	\$ 7.00
Six months	3.75	На шість місяців	3.75
Three months	2.00	На три місяці	2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерсі Сіті і Заграниці:	
One Year	\$10.00	На рік	\$10.00
Six months	5.00	На шість місяців	5.00
Three months	2.75	На три місяці	2.75

За кожен зміст адресувати 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Канцелярія: 498 Montgomery, Тек. У. Н. Союз: 1838 Montgomery.
 В Канаді наложити накласти гроші лише на т. н. Foreign Money Order.
 Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НОВИЙ ПОДАТОК

Як кожного попереднього року, так і цього, дня 15. марта минає річниця від проголошення податкового уряду новий податковий закон, треба звернути увагу на поважні зміни, заведені сям законом.

Наперд, щодо питання: Хто має обовязок предложити урядови свій податковий звіт? Після нового закону, сей звіт має предложити кожний чоловік, чи він горожанини Злучених Держав, чи лише тут живе, коли він має загального приходу за 1925. рік 5,000 доларів, або чистого заріку понад 1,500 доларів, коли се самотній чоловік, або коли він має чистого заріку 3,500 доларів, а в фамилійним чоловіком. Значить, від проголошення податкового зівту звільнені ті самотні люди, що в минулий рік не мали приходу пісера тисячі доларів та родинні люди, які не мали півчерта тисячі доларів.

Далі, щодо питання: Як звільнення признає новий податковий закон? Самотній мушина або жінщина, або й замужна особа, яка не живе зі своїм мужем, чи своєю женою, має право до звільнення від пісера тисячі доларів річного приходу. Особа, що за цілий минулий рік була головою родини або була в стані подружжя й жила зі своїм мужем, чи женою, має право до звільнення від податку від 3,500 доларів. Коли особа починала рік яко самотня, але влітку вийшла замуж, чи оженилася, то податок обчислюється вліпдовано до того, як довго сія особа в цьому році була замужем, а як довго самотня.

Начемиш, щодо питання: Як обчислюється податкову належність? Податкову належність обчислюється так, що від загальної суми приходу відтягається сума, звільнену від податку, та платиться податок від надвижки, коли яка се остає. Від сї надвижки платиться податок в такій висоті: від суми до 4,000 доларів сї надвижки платиться пісера проценти, від других 4,000 доларів сї надвижки по 3 долари за кождо сотку, а за дашу суму сї надвижки по 5 доларів від кождо сотки.

Сї інформації покривають все найважніші, що треба робитиному про новий податковий закон знати.

ВІЙНА В ПАСЕКУ

Кілько разів ведеться війна, тільки разів самі воєнні події затемиють причини та основи війни. Таке саме й зі страйками. Люди читають про те, що на страйк вийшло стільки-то стільки тисяч робітників, що вони пікетують, що поліція хоче розбити пікетні, що полісмени б'ють жінок і дітей, розбивають фотографічні апарати, обливають холодною водою, толобачать кіними, і так далі, і поза сям димом, що плісняється з побовіща видів ї не бачуть, через що влястиво ведеться се все і як сякому зарадити на будуче.

Тяжальний страйк се страйк робітників, які виробляють матерії, ввій одявляють люди в Америці та ботею людий по всю Америку. Робота сїх робітників чеська, вони дають суспільству річ без якої суспільности прожити як що неможливо, не на великій стороні бубоюти тяжко. Робота ся теж не легка. Вона пліраєє здоров'я, не лишиє тому, що се робота фабрична, але й через спеціальні умови сього промислу, через волюнційні порох, що плісняється з вартаріт, і таке ине.

За сию корисну й тяжку працю робітникам належить певно відповідна заплата. Вони повинні дістати що найменше гроши, щоби могли прожити здорові й вигідно зі своєю родиною, щоби не чуди бідні й щоби могли як сіла працювати. Промисла так заплата мігби платити, бо виробу сього промислу потребує просто кожда людина. Видно се й з того, що тяжкий плідремства викажує преградні зиски для своїх шерошів.

Та живе життя далеке від сього. Робітники тяжьляних фабрик не дістають сього, що їм належалося. Заплата тяжьляних робітників належить до найнижчих заплат робітництва в Америці. Вони дістають від 12 доларів до 22 доларів у тиждень. У сьому промислі батьки родин, голови фамилій, працюють по 20 доларів, і по 17 доларів 50 центів, і по 15 доларів у тиждень, і влітак за сю заплату пробують удержати родину на американським уровни життя, так широко в світлі проясляється.

Тяжальні робітники пробували плідрести свої зарічки. На се вони й зорганізували. Іх кожна вже не раз зорганізує до боротьби за крашій умови праці та за право організації. Сям разом вона пішла на страйк не за плідрічку, але на те, щоби зарплатити проти зиски робітничої заплати о 10 проценти, яку зарплатили недавно великі тяжьляні фабрики. Зі сього видно, що страйк тяжьляних робітників у Пасеку та околиці се страйк голодний, се протест проти голодної життєвої стони, на яку хотять робітників понижити мільонів плідремства. Своєю страйком пасекаські робітники борються не лише за себе, але й за шле робітництво Америки, бо поправа долг одної групи робітництва плідрієє всея робітництво в його боротьбі за краше життя.

ЧИТАТЕ І УПРАТНІСЬКИ ВНИЖКИ І ЖУВІТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. — ПІШІТЬ ПО НАЙНОВІШИЯ ЦІННИК КНИЖКО.

СКІТ МАНЬВСЬКИЙ

„Геть з сего латинського погубного наукою, геть з панських одяган і присмакан, вертайте назад до глибокої віри і до внутрішнього життя у молитві і пості по словам вівелія, бо тільки ся глибока віра спасе вас і весь український народ східноєвропейський — так говорив з атонської гори до українців святий Іоанн Златоустий. І думай за його слова, коли осунув Гов Кінгінгсфорд на „Початку 17 столітій Скит Маньвський, в яким то жили пустельники, які були в „душі шастиві, в иншій багаті, ним менше мали, тим менше ждали — майже цасивші, як в світлій палаті“.

З того Скити остали сьогодня тільки руїни, як з богатых памяток нашої славної минушности. Та воскресли перед нами, коли дійшли до нас ціне видання Національного Музею у Львові під заголовком „Скит Маньвський“, коли ми побачили одинокую в нас відбитку славного скитського коностаса, який уявляє собою пів артистичним оглядом надзвичайно велику вартість та в живим доказом високої культури нашого народу.

Скит Маньвський був на галицькій землі православним острівцем серед уніятського моря. Тішиться великою симпатією населення, вдержався всі лихоліття, а розважав його доперва австрійський цар Іоанс Філіп. Монастир той поіпяр український нарід уніятський, а навіть першій уніятський єпископ Шумлякський записав Скитови своїм: зновим у 1707 р. 1000 зл. п. А зовіли ту пам'яткову книгу про Скит Маньвський, яку тепер видано, вироблено головно за гроші українського митрополита та Андрія Шенгіцького. Додають тільки малу жертву американське Об'єднання.

Та чому ми влястиво задуємо про те видання? І то це в часі, коли живи оні, інші думки і бажання і вся енергія захоплена иншими справами, коли питання національного визволення стоїть у нас на першій місці. При чім тут іконстас, який тому діт двісті маловажних смиренний білоосточий монах Йос Козелевський, а який перше 150 роками відкупила на ліцитації богородзельська громада за 60 зл. п. Відповімо короткіи так:

Скит Маньвський поєстав в часах нашого занепаду, коли вдала всяка мораль, а загнанджувався шляхотська сваволя, жаждала легкого життя, а з ним і моральна гниль і коли український нарід опинився перед загрозю повної полтавзації. Скит Маньвський ратував той нарід. І то, як пише Лярон Свенційський, директор Національного Музею у Львові, „не особливою богословською наукою, не многочисленними писаннями, не многочисленними вископальними проповідями“, а тим, що самі черці жили праведно та накликували за Іваном Вишеньским захекати всякі пироги, кінші і дорогі одяги а здержувати просту страву і одезу мужичюї України, що казали держатися своєї віри і своєю народу. Обозначили бонакшій владі повнеодолити український нарід тим, що скріпили його національну відпівність через піднесення його моралі. Той самої, якби прийдітася і нам сьогодня, а без якої немислиме визволення нації“.

„Нумним виявленням з області творчости давнього національного мистецтва, знання і духоного життя — Управа Національного Музею доводь створити і поставити перед увагою найтравелітші свідки істнування і розвитку української нації і життєвої культури на сьому давнього творчого життя Укр. \$50. Гроши на попертя тої так Нації подається у міжнародній важній справі рішчею вислабю, тим певніше погитибся ти через нашу центральну офітерсе для самої нації з боку Ганізаціи Об'єднання в Філарію намогутніших самопар-деації“.

ПРОСЬБА ДО БОГА.

Боже, дай нам здоров'я натілько, Щоби праця для нас була утїхою; Радість натілько, Щоби утримати родину; Силу натілько, Щоби утримати аспанд неауду; Покори натілько, Щоби з грїхів вископалити і за них Вископалити натілько; Щоби прощавати дити, Щоби щось доброго не заіпаємо; Милосердя натілько, Щоби прощавати дити, Щоб не забути на біоного; Любви натілько, Щоби не забути до доброго; Віри, щоби він вірний, Щоби не встї від Бога; Надії натілько, Щоб нас се часею шось Алїтмо. Аминь Ховань.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

БРУКЛІН, Н. П.

На всьому в тром. Івана Стороняка зібрав Стефан Тижник від всьельних гостей \$6,20 та переслав до Об'єднання на до помогу Ріаній Школі.

Разом з тою послякою переїхав се \$6, як народний податок від місцевого пароха о. Антона Лоточина.

СІРАКІО, Н. П.

Підпирють Земельний Банк у Львові.

Українське Товариство „Січ“, від 282 У. Н. Союзу ухваляло на своїм мітінгу підтерти на суму \$50. Гроши на попертя тої так важної справи рішчею вислабю, тим певніше погитибся ти через нашу центральну офітерсе для самої нації з боку Ганізаціи Об'єднання в Філарію намогутніших самопар-деації“.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ

Стан і перспективи промисловості СРСР.

Донда т. Дзеркального.

„З МОСКВИ, 10—П. (ТАРС).
 На вєрньому засіданні пленуму ВІРП 9. а лютого тов. Дзеркальський зробив доклад про стан і перспективи промисловості СРСР.
 Доклад зазначив, що товаришів голод спринимієний зростом доброту сільського населення й неможливістю для нашої промисловості задовольнити попит селян на промислові товари. На протязі 6 місяців від 1. липня минулого року сільське продадо хліба на 200 мільйонів карб. і вилитої до 230 мільйонів карб. сільгосподству. Цього-ж року за цей період хліба продано на 415 мільйонів карб., а податку вилачено — 118 мільйонів.

Значить, у селянства залишились гроші, що спринципило попит на товари. У той же час на іше виробити на кожду одну тисячу населення ніжче за передвоєне. У першій кварталі цього господарного року ми виконали 26% виробничої програми. Затримка залва викликана виключно транспортовими ускладненнями. Можна припустити, що будівельних матеріалів у нас вистачить. Однак, план цілком змінився відносно імпорту та експорту.

Вагаль виробничу програму вдвоє зменшено на 39—40%. Це зменшення пояснюється тим, що ми не можемо везти з-за кордону потрібної сировини, бо се зробило б наш баланс пасивним. За першим планом була думка збудувати нові заводи, жила й т. д., а також зробити капітальні ремонти на суму 913 мільйонів карб. Тепер цей план скорочено до 746 мільйонів карб., тоб-то на 20%. Є думка збудувати 117 нових заводів. Фінансові джерела на сьому будівництві: прибуток від держпромисловості, коштів держбанків, банкові кредити і суми від реалізації неликвідного майна.

Тов. Дзеркальський відзначив розходження між зростом продуктивності праці та підвищення зарплати. Від зросту до грудня минулого року продукція зростає на 23%, а зарплата на 20%. У червоних карбованців підвищення зарплати складає 30% і не покривається зростом продуктивності праці.

За виробничою програмою середня зарплата була намечена в розмірі 47 карб. 62 к. місячно, а тим часом у жовтні вона досагала вже переціню 50 карб. 75 коп. Треба перевертати норму продукції, усунувши пенечення зарплати можливе за умов боротьби за поліпшення розумовий торгівлі, кооперації та підвищення продуктивності праці. Підвищення продуктивности праці повинно йти за рахунок поліпшення, устаткування та досконалішої організації виробництва. Для цього потрібні кошти. Сильніми силами треба знати шляхи до забезпечення промисловості новими машинами, відновлення заводів виробництва та до збільшення соціалістичного нагромадження в ній.“

минувим роком, великий відсоток найбільше на переоборудування селянства зовсім мале. Жінок — 30%.

До сільраді брабує найбільше сільської благоді та не замощивий (членів КНС), трохи менше селянські. Замощивий селян зовсім не обирають. Партийні провідники в рами (там де є партсередки) по 2—4—6 чел.; жінок по 1—2—4 в кожному сільраді.

До наших сільрад обираються здебільшого нові люди: дівоки, чесні й працевдатні селяни. Тих членів попереднього складу сільрад, що не проявили себе в роботі, виборці провалюють.

За одержаннями з сел Новогорьківського, Манделівського, Кишинького і Горділицького районів відомостям, соціальний склад новообраних сільрад переціню такий: членів КНС — біля 28%, неорганізованої благоді біля — 32%, середняки біля — 40%. В сьому числі партійців — біля 10%, комсомольців — біля 3%. Жінок у сільрадах, переціню, біля 7%.

Малій відсоток обраних до сільрад комсомольців та жінок пояснюється не тим, що виборці вороже ставляться до них, а тим, що кожний із виборців перешитий ширим бажанням обрати до сільрад дійсно працевдатних, досвідчених і цілком витриманих членів. Комсомольці, — як кажуть селяни, — це молоді робітники й зможить в майбутньому, підвищення трохи, попрацювати.

Що-ж до жінок, то з поміж них обирають лише активісток, а не так собі, „дідь мєбєлі“ представників.

Порячком виборів сільрад селяни задовольні.

Можна з певністю сказати, що селяни значно виросли в політично-громадському відношенні і свідомо ставляться до переоборудування.

Назвичайною активністю по мову большевїків називається те, що в виборі є пасивність, коли на вибори приходять лише 60% виборців, а цікаво, який це відсоток до всього населення, бо „виборців“ большевїки відіають через дуже густе решето.

Цікаво, що не дивлячись на всі ймажні большевїки, на вибори дє переважаче середняк (кошпийні, куркуль). Те, що замощивий селянства немає, шклом логічно, бо воно все обернулося, або в голоду, або в середняк.

Про українською приватних установ та підприємств.

„РНК скасувала свою попередню постанову, за якою було доручено центральній комісії в справі українській радянському апарату розробити заходо на до українській приватних установ та підприємств“.

Цього й треба було чекати, що про українською большевїки боть на гвалт лише дєя оголошеня.

КОЖДИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ШЕРОВЦЕМ ОДИНОКОГО УКРАЇНСЬКОГО БАНКУ У ЛЬВОВІ

Далшій акції Земельного Банку Пліотечного у Львові закупили сїдулюю:

1) БРУКЛІН, Н. П.: о. Антін Лоточин \$10.
 2) НЮАРК, Н. Д.Ж.: Український Народний Комітет при Корт С. зібрав шерв на \$375. Закупили: Ер. св. Івана Хрестинського \$50; по \$25: Ер. Пр. Тройлі, Тов. Ім. Богдана Хмельницького, Товариство Запороже, Тов. Тернопільщина; по \$15: Ер. св. О. Ніколая, о. Йосиф Чаплинський; по \$10: Сестринство Ім. Ольги Бєсарбової, Церква св. Івана Хрестителя, Товариство Вілма Україна, Тов. Горюхінський Клоб, Тов. Січ ім. Дмитра Вітовського, округ 5-ий, сотня 6-та, А. Шкохун, Т. Касяк; по \$5: М. Янонський, Л. Вєсен, В. Василянський, І. Гураль, Г. Ділопа, П. Романишин, І. Лисик, І. Гриниш, І. Мохляк, Л. Муляр, Д. Драбачин, В. Селляр, М. Дупляк, А. Нагуляк, П. Сяболожко, І. Лисак.

Всі повисші товариства і особи закупили акції Земельного Банку у Львові через: OBYEDNANIE, 847 N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

зовнішнього ефекту, а у себе тяжесливо відмовляються від перецедення П.

Шенчєвський ймажників в Сумах.

З СУМ, 12—П. (РАТАУ).
 „Експедиція сумського музею щільні днми знайшла на хуторі Лихівині, недалеко від м. Лебедин, будинок, до сє два роки перед сьому смертю в 1859 році, жив Тарас Шевченко. Сей будинок поставлено 1737 року, за допомогою місцевих селян, експедиції відшукав вчитель школи Залєський, що зберігав картину Шевченка, що зявляється від П. Чоловока, колишнього великого приятеля Шевченка.“

Експедиція придбала картини художини Лєтєвїєвої, „Пінік“, де змалювано Тараса Шевченка серед його приятелів. На картині є власноручний напис Шевченка „Залєському — від Шевченка“. Експедиція придбала також картину художини Соколова „В шинку“. Картини ці мають велику музейну та художню цінність“.

ОЙ У ЛЬВОВІ

Ой у Львові
 У неволі
 Лежати козаків,
 Побити ляхами
 На голій землі.

Ой побити,
 Зголодніти,
 За Україну нашу,
 За раденьку,
 Ляхам терпіти.

Ми в чужині
 Відчували
 Полтаву безветинду,
 Залїнують лашо
 На ріаній землі.

Нехай доля
 Усміхнеться,
 Що приде та пора,
 Що наша Україна
 Нам визволить.

ДО ВП. ВІДЛІЛЮВХ СЕКРЕТАРИВ У. Н. СОЮЗА.

Нові статуту У. Н. Союзу з всіма додателями з послїдньої конвенції і новими ролами обещених повномітніи і діточих вже вироблені і зложєні до друку. Будуть видруковані окремі місяця а на сїдуляючі розіслані після замовлень до відділів. Пронести отже Вп. Секретарі до кінця сього місяця замовлення надіслати. Ті замовлення не можуть бути як дописки або якої будь урядової переписки але особи з поданням точного числа примірників конкретних з плідремством всіх урядників. На замовлення не треба забути подати чеська відділу і точну адресу секретаря. Всі Вп. Секретарі, котрі вже попередно за статутами упоминались, звольте свої бажання поговорити в формі висше описаного формального замовлення. І. Каушанко, гол. рек. секр.

„Часопис „Свободу“ читає до сього тисяч людий, тому вона є найбільшим посередником для оголошеня.“

